

[Kr. Juul.]

understøttelse, jo mere tilbøjelig er staten også til på de forskellige områder at gøre indgreb i den frihed, der efter min opfattelse er det bærende i de frie ungdomsskoler arbejde. Når jeg tilråder skolerne at søge ad andre veje til oprettelse af økonomisk balance, er det, fordi det både skolerne bedst. Det er ikke grundet i nogen som helst modvilje overfor skolerne, men tværtimod i den opfattelse, at de frie skoler værdi netop afhænger af, om de bevarer stillingen som frie skoler. Jeg troede egentlig, det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) havde samme opfattelse.

Det ærede medlem mente tillige, jeg havde gjort lovlig megen blæst ud af den million kroner, det her drejer sig om. Jeg sagde kun, at som landets økonomi er i øjeblikket, må vi følge enhver udgiftsstigning med særlig opmærksomhed, og jeg beklager egentlig stærkt, at det, når det drejer sig om en så forholdsvis lille udgiftsstigning som denne, der kan siges at være hidført af et godt formål, er nødvendigt, at vi gør den til genstand for en så indgående overvejelse. Jeg mener imidlertid, det må være folketingets pligt, hver gang vi får en udgiftsstigning forelagt, da nøje at undersøge, om forhøjelsen er nødvendig. Også heri havde jeg egentlig regnet med at være enig med det ærede medlem.

Poul Hansen (Grenaa): Jeg føler mig meget stærkt overbevist om, at det ærede medlem hr. Kr. Juul er en varm tilhænger og beundrer af den danske folkehøjskole ligesom de fleste af os andre, men jeg tror, han misforstår noget meget væsentligt, når han nu vil forlange, at højskolerne økonomiske problemer skal klares derved, at elevbetalingen forhøjes. For i samme grad, man gør det, kan der efter min mening ikke være nogen tvivl om, at højskolerne bliver skoler for udvalgte mennesker, for en vis kreds af befolkningen; det må man dog også tage i betragtning. Det, højskolen skulle blive til, var hele folkets skole, en skole også for den del af ungdommen, som vil have svært ved at klare et stort eget bidrag. Det er derfor kun rimeligt, når det nu foreslås, at statens tilskud til folkehøjskolerne føres à jour — for mere foreslår man nemlig ikke — for

at hindre, at betalingen for et skoleophold kommer så højt op, at den afskærer en del fra at komme på højskole.

Jeg glemte før at sige noget, jeg har lyst til at nævne, og det er, at lovforslaget rummer den mulighed, at også Grønland for fremtiden kan få sin højskole, som kan komme ind under loven. Det synes jeg er en meget glædelig ting, som vi må takke ministeren for.

Hvidberg: Jeg skal ikke forlænge debatten, men ønsker kun at fremsætte en bemærkning i anledning af spørgsmålet om, hvem der har været inviteret til rundbordskonference og indvalgt i det såkaldte hastedvalg. Den højtærede minister siger, at det var lærerorganisationerne plus et par andre skoleorganisationer. Ja, det var borgmester Dupont som repræsentant for Foreningen af Skolekommissioner og Skolenævn og det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) som repræsentant for Foreningen Skole og Hjem. Jeg ved ikke, hvor mange meningsfæller de egentlig repræsenterer; jeg ved f. eks. ikke, hvor mange enkelte medlemmer af skolekommissioner og skolenævn hr. Dupont i det hele taget repræsenterer, og det skal jeg ikke indlade mig på at udtale mig om. Men vi andre kunne måske også hitte en eller anden privat forening eller et eller andet udvalg, som vi enten repræsenterer eller har repræsenteret. Jeg vil kun gøre opmærksom på, at afdøde undervisningsminister Hartvig Frisch dog i sin tid inviterede i alt fald undertegnede til rundbordskonferencen.

Jørgen Jørgensen (Lejre): Ministeren gav udtryk for, at husholdningsskolerne normalt fulgte højskolerne med hensyn til statsstøtte, til lærerløn o. s. v., og det er rigtigt. Såvidt jeg husker, indeholdes bestemmelserne herom i en selvstændig lov, og derfor kan de nævnte forhøjelser ikke finde sted, før vedkommende lov ændres, og jeg må altså forstå ministeren således, at han er indstillet på, at loven om husholdningsskolerne på et eller andet tidspunkt kommer til drøftelse her i folketinget.

Jeg bad ellers om ordet for at fremsætte nogle bemærkninger af mere principiel karakter. Det har været nævnt, at risikoen ved at yde de store statstilskud skulle være,